

# ආර්ථිකය

ගුණාත්මක ජීවිතයක්  
නොසැලෙන ආර්ථිකයක්



ජාතික ජන බලවේගය

ගුණාත්මක ජීවිතයක්  
නොසලොහ ආර්ථිකයක්

ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය  
ජාතික ජන බලවේගය





**වි**ජ්‍යාලේඛන, ආර්ථික ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හා දැනුම පදනම් වූ ගුණාත්මක ජීවිතයක් හා නොසැලෙන ආර්ථිකයක් යන්න අපගේ ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ තේමාව වේ. එහි පහත සඳහන් මූලික ලක්ෂණ ඇතුළත් වේ .

- සංවර්ධිත ආර්ථිකයක් ගොඩනැගීමට අවශ්‍ය අඛණ්ඩ ආර්ථික වෘද්ධියක් පවත්වාගැනීම
- දුප්පත්කම සහ මුලින්ම තුරන් කිරීම
- අදායම් බෙදීමේ අසමානතාවය අවම කිරීම
- ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ඇති ආර්ථික විෂමතා අවම කිරීම
- තාක්ෂණයේ දියුණුවත් සමග එකතුවන නව දැනුම හා තාක්ෂණය සමග බැඳුණු, කෘත්‍රීම බුද්ධිය (AI) නැතෝ තාක්ෂණය, ජාන තාක්ෂණය, වැනි දෑ උචිත හා අදාල පරිදි සමස්ත නිෂ්පාදන හා ආර්ථික ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ කිරීම.
- මානව සම්පත දියුණු කිරීම හා එය ආර්ථික ක්‍රියාවලිය සමග බද්ද කිරීම
- ආර්ථිකය සතු සියලු සම්පත් උපරිම පලදායී හා කාර්යක්ෂම ලෙස තිරසාරව පරිසර හිතකාමීව උපයෝජනය කිරීම

**ආර්ථික**

- ගෝලීය ආර්ථිකයේ පවතින අවස්ථා හා රටෙහි ඇති හැකියාවන් සැලකිල්ලට ගනිමින් භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය විවිධාංගීකරණය කිරීම
- ආර්ථිකයේ ප්‍රතිලාභ සාධාරණ ලෙස මහජනතාව අතර බෙදී යාමට අවශ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති, බදු ප්‍රතිපත්ති, ආයතන ව්‍යුහය හා නීතිමය ව්‍යුහය සකස් කිරීම
- රජය සැලසුම් කරන ආර්ථික ඉලක්ක වෙත ළඟා වීමට දායක වන ආර්ථිකයකට වටිනාකම් එකතු කරන ආර්ථික ක්‍රියාවලියට දායකවන ක්‍රියාකාරී පාර්ශ්වකරුවකු ලෙස පෞද්ගලික අංශය හඳුනාගැනීම සහ ඒ සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් වෙනස්කම් කිරීමකින් තොරව සෑම අයෙකුට ලබාදීම.

**ආර්ථික වෘද්ධිය හා ස්ථායීකරණය**

- ▲ එ.ජ.ඩො. 8000ක ඒක පුද්ගල දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයක් පුද්ගලික අංශය ක්‍රියාකාරී පාර්ශ්වකරුවකු ලෙස ආර්ථික ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ වන නිෂ්පාදන ආර්ථිකයක් තුළින්, 2025 දී ඒක පුද්ගල දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය දෙගුණයක් (ඇමරිකන් ඩොලර් 8000) කිරීම සඳහා වූ මඟ පෙන්වීම්, දිරිගැන්වීම්, ඇතුළු යටිතල පහසුකම් හා බදු සහන සහිත උපාය මාර්ගික ජාතික ආර්ථික සැලැස්මකට අනුව ආර්ථිකය මෙහෙයවීම.
- ▲ සුළු මධ්‍ය හා ක්ෂුද්‍ර පරිමාණ කර්මාන්ත, දේශීය ඉල්ලුම හා විදේශ වෙළඳපොළ ඉලක්ක කරගනිමින් දේශීය යෙදවුම් උපයෝජනයට ප්‍රමුඛතාවය දෙන සුළු මධ්‍ය හා ක්ෂුද්‍ර පරිමාණ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය.
- සුළු මධ්‍ය හා ක්ෂුද්‍ර පරිමාණ කර්මාන්ත සම්බන්ධයෙන් වෙනමම අමාත්‍යාංශයක් පිහිටුවීම
- පෞද්ගලික අංශය මෙම කර්මාන්ත සඳහා යොමුකරගැනීමට ව්‍යාපාරික ඥානය, මඟපෙන්වීම, යටිතල පහසුකම් හා මූල්‍ය පහසුකම් ලබාදීම.

- රාජ්‍ය ආයෝජන සහිතව සෑම දිස්ත්‍රික්කයක්ම ආවරණය නිෂ්පාදන කර්මාන්තශාලා 100ක් පිහිටුවීම.
- හිමිකාරත්වයෙන් කොටසක් සේවකයින්ට ලබාදීම හා සේවකයන් ව්‍යාපාර කළමනාකරණයට සම්බන්ධ කරගැනීමට අවශ්‍ය දිරිගැන්වීම් ලබාදීම හා සේවකයන්ට එම සමාගම්වල කොටස් මිලදී ගැනීමට අවශ්‍ය මූල්‍ය පහසුකම් සැපයීම.
- ව්‍යාපාර කටයුතු සාර්ථකව කරගෙන යාම සඳහා උපදේශනය, මග පෙන්වීම, ආශ්‍රිත සේවා සැපයීම හා පසු විපරම් කිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීය ලේකම් මට්ටමින් අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධ කළ වෙනමම ඒකක පිහිටුවීම
- දැනට පවතින ග්‍රාමීය බැංකු හා ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකු සම්බන්ධ කරගනිමින් අවශ්‍ය මූල්‍ය පහසුකම් සැපයීමට විශේෂිත රාජ්‍ය බැංකුවක් පිහිටුවීම
- ▲ භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනයට පුද්ගලික අංශය දායක කරගැනීමට මග පෙන්වීම්, දිරිගැන්වීම්, යටිතල පහසුකම් හා බදු සහන සහිත උපාය මාර්ගික ජාතික සැලැස්මක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ▲ නවෝත්පාදන හා අංකුර නිෂ්පාදකයා සඳහා බදුසහන ලබා දීම හා ව්‍යවසායක මගපෙන්වීම මඟින් නිෂ්පාදන දිරිගැන්වීම
- ▲ කෘෂිපාදක කර්මාන්ත: වෙළඳ හෝග ප්‍රාථමික නිෂ්පාදන ලෙස කරනු ලබන සෘජු අපනයනය වෙනුවට වටිනාකම් එකතු කරන නිෂ්පාදන සමඟ අපනයන විවිධාංගීකරණය සඳහා කෘෂි නිෂ්පාදන ගම්මාන හා ජාලගත වූ කෘෂිපාදක කර්මාන්ත පද්ධතියක් පිහිටුවීමට ගොවියන්, සේවකයන් හා ආයෝජකයන් සම්බන්ධ කරගැනීම
- ▲ ධීවර කර්මාන්තයේ නියැලෙන ධීවර ප්‍රජාව මූලික කරගනිමින් මසුන් ඇල්ලීම, මත්ස්‍ය වගාව, ධීවර උපකරණ හා යාත්‍රා, තාක්ෂණය, මසුන් ඇල්ලීමේ නවීන ක්‍රම, මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන, කල් තබා ගැනීමේ ක්‍රම, ගබඩාකරණය, දේශීය වෙළඳපොළ තුළ බෙදාහැරීම හා විදේශීය වෙළඳපොළ ඉල්ලුම හා අවස්ථා සැලකිල්ලට ගනිමින් ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධ සියලු පාර්ශ්ව එකට වැඩ කරන දිගුකාලීන සැලැස්මක් පිළියෙළ කිරීම

- ▲ සම්පත් පිහිටීම හා අමුද්‍රව්‍ය ලබාගැනීමේ සක‍්‍යතාව මත හඳුනාගත් එක් ප්‍රදේශයකට එක් භාණ්ඩයක් යන තේමාව යටතේ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය පහසුමක් ලබාදීම. නිෂ්පාදනයේ ප්‍රාථමික අවස්ථාවේ සිට විදේශ වෙළෙඳ පොලේ භාණ්ඩ අලෙවි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සම්බන්ධීකරණය හා මඟපෙන්වීම ලබාදීම
- ▲ උපකරණ නිෂ්පාදනය: කෘෂිකර්මාන්තය හා අනෙකුත් කර්මාන්ත සඳහා යොදාගැනෙන සුළු උපකරණ දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදනය දිරිගැන්වීම හා එවැනි ආයෝජකයන්ට අවශ්‍ය මූල්‍ය පහසුකම් සහ බදු සහන ලබාදීම
- ▲ ආනයන කළමනාකරණය: දේශීය කර්මාන්ත, කෘෂිකර්මාන්තය හා ආහාර නිෂ්පාදනයට බාධාවන හා අත්‍යාවශ්‍ය නොවන ආනයන සීමා කරන හා අපනයන හා ආයෝජන කර්මාන්ත සඳහා යෙදවුම් ලෙස භාවිත වන ආනයන සඳහා ප්‍රමුඛතාවය ලබා දෙන නව වරණ තීරුබදු හා ආනයන පරිපාලන උපක්‍රම හඳුන්වාදීම
- ▲ කිරි නිෂ්පාදන: නවීන තාක්ෂණය හා උපාංග සහිතව කිලිනොච්චිය, අම්පාර හා හම්බන්තොට ප්‍රදේශවල කිරි නිෂ්පාදන කර්මාන්තශාලා 03ක් ආරම්භ කිරීම හා ගොවි සංවිධාන සැපයුම් දාමයේ ක්‍රියාකාරී පාර්ශ්වකරුවන් බවට පත්කිරීම
- ▲ නාවුක සේවා සැපයීමේ කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට ශ්‍රී ලංකාව පත්කිරීම
  - අදාළ ඉලක්කය ළඟ කරගැනීම සඳහා දිගු කාලීන උපායමාර්ගික සැලසුමක් සකස්කිරීම
  - කොළඹ වරායට ප්‍රමුඛත්වය දෙමින් සියලු ප්‍රධාන වරාය තාක්ෂණය මත ක්‍රියාත්මක පහසුකම් සපයන වරායක් ලෙස නවීකරණය කිරීම
  - නැව් ඉදිකිරීම හා ප්‍රතිසංස්කරණය සඳහා යටිතල පහසුකම් ඇතිකිරීම
  - නාවුක ආරක්ෂණ සේවා හා අනෙකුත් සේවා සැපයීම

- දැනට ලංකාව හරහා ගමන් කරන 400 කට අධික නැව් ප්‍රමාණය හා තායිලන්තය හරහා දැනට ඉදිවෙමින් පවතින “ක්‍රා” ඇල නිමවීමත් පසු නිසා මුහුදු මාර්ගය කෙටිවීමෙන් ඇතිවන වාසිදායක තත්වයන් සලකා බලා නැව් තෙල් වෙළඳාම මඟින් ප්‍රධාන විදේශ විනිමය උපයන මාර්ගයක් නිර්මාණය කිරීම
- කොළඹ වරාය මුල් කරගනිමින් අවම පිරිවැයක් යටතේ ඉහළ කාර්යක්ෂමතාවයකින් යුතු සේවා සපයන බහාලුම් මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානයක් බවට ශ්‍රී ලංකාව පත් කිරීමට අවශ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති හඳුන්වාදීම හා යටිතල පහසුකම් ලබාදීම
- ▲ ත්‍රිකුණාමලය තෙල් ටැංකි සංකීර්ණය නවීකරණය කොට අන්තර් ජාතික බන්ධන තෙල් ගබඩා මධ්‍යස්ථානයක් බවට පත්කිරීම
- ▲ සපුගස්කන්ද තෙල් පිරිපහදුව නවීකරණය කිරීම හා නව පිරිපහදු අංගනයක් ඉදිකිරීම මඟින් බන්ධන තෙල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සඳහා කලාපයේ ප්‍රධාන සැපයුම්කරුවකු බවට පත්වීම
- ▲ Worker Coops and PPPPs (පලදායීතාව හා පරිපාලන කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීම සඳහා ආයතනවලට සේවක සමූපකාර (Worker Coops), හා රාජ්‍ය, පෞද්ගලික හා මහජන හවුල්ව්‍යාපාර (PPPPs) යන ව්‍යුහයන් හඳුන්වාදීම

### රාජ්‍ය ව්‍යවසායන්

- ▲ පාඩු ලබන රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් ලාභ ලබන තත්වයට පත් කිරීම සඳහා පහත අංශ ඇතුළත් උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා පාදක වැඩපිලිවෙලක් ක්‍රියාවට නැංවීම
- විවිධ ආකෘතීන් යටතේ රාජ්‍ය, පෞද්ගලික හා ජනතා හිමිකාරත්වය ඇතිකිරීම

ආර්ථික

- වගවීමට යටත් වෘත්තීය සුදුසුකම් හා කුසලතා ඇති ස්වාධීන කළමනාකාරිත්වයක්
- තීරණ ගැනීමට පහසුවන පරිදි විනිවිදභාවයෙන් යුතු තොරතුරු වාර්තාකරණයක්
- ▲ ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය සහ ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව සහ අනුබද්ධ ආයතන ඒකාබද්ධ රාජ්‍ය ව්‍යවසායකත්වයක් යටතට පත්කිරීමෙන් මෙහෙයුම් කටයුතු කාර්යක්ෂම කිරීම
- ▲ එයාර් ලංකා, ජලපවාහන මණ්ඩලය වැනි ආයතන ඒකාබද්ධ රාජ්‍ය බැංකුවලින් ලබා ගෙන ඇති ණය පියවා දමා මෙහෙයුම් කටයුතු පහසු කිරීම සඳහා එම බැංකුවලට ඒ ඒ ආයතනවලකොටස් හිමිකාරිත්වය ලබාදීම
- ▲ දේශීය ආර්ථිකය අග්‍රාධයට හෙලන, රාජ්‍ය සම්පත් පෞද්ගලික ප්‍රතිලාභ සඳහා යොදාගැනීමට ඉඩ සලසන කිසිම ආකාරයක දෙස් විදෙස් ආයෝජනයන් සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යවසාය විවෘත කරනු නොලැබේ
- ▲ නව රාජ්‍ය ව්‍යවසාය ආරම්භ කිරීම හෝ පවතින ව්‍යාපාර ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම යන නාමික ලේබල් යටතේ රාජ්‍ය දේපල මංකොල්ලකෑම සඳහා යොදාගැනෙන අවස්ථාවාදී ව්‍යාපාර (Specific Purpose Enterprises) සඳහා අනුබල නොදීමත් ඒ වෙනුවට මහජන සුභසිද්ධිය ප්‍රමුඛ කොට ගත් ආයෝජන හිමිකාරිත්ව හා කළමනාකරණ ආකෘති යටතේ ව්‍යාපාර රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් පවත්වාගැනීම
- ▲ මිනිරන්, බනිජ වැලි, තිරුවාන, පොස්ටෙට් හා රසායනික ද්‍රව්‍ය වැනි ස්වභාවික සම්පත් කාර්යක්ෂම හා තිරසාර ලෙස උපයෝජනය කරමින් අගය එකතු කළ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා දැනට වස දමා ඇති හා අකාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් නව පරිපාලන ව්‍යුහයක් යටතේ නවීකරණය කොට පවත්වාගනීම හා නව නිෂ්පාදන කර්මාන්තශාලා ආරම්භ කිරීම. (මෙහිදී හිමිකාරිත්වය හා කළමනාකරණය සඳහා සේවකයන් සම්බන්ධ කරගැනීම මඟින් නිෂ්පාදන පලදාව හා කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ)

- ▲ බනිජ තෙල් පිරිපහදුව හා බනිජ තෙල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනය හා වෙළඳපොල සඳහා ආසියානු කේන්ද්‍රස්ථානය බවට ශ්‍රී ලංකාව පත් කිරීම. මේ සඳහා පළමු අදියරේදී දැනට පවතින තෙල්පිරිපහදුව නවීකරණය කිරීමටත් නවීන අංගෝපාංග සහිතව නව බනිජ තෙල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සඳහා යන්ත්‍රාගාරයක් ඉදිකිරීම
- ▲ ව්‍යාපාර රාජ්‍ය ව්‍යවසාය සඳහා සේවකයන් බඳවා ගැනීම දේශපාලන අතපෙවීමවලින් සම්පූර්ණයෙන්ම නිදහස් කර වෘත්තීය සුදුසුකම් හා කුසලතා මත පමණක්ම සිදු කරනු ලැබේ.

### දුප්පත්කම තුරන්කිරීම

- ▲ සමාධිලාභීන් දුප්පත් කමින් මුදා ගැනීම
  - දැනට ආධාර ලබන සියලුම සමාධිලාභීන් මුහුණදෙන සැබෑ සමාජ ආර්ථික ප්‍රශ්න සොයා බලා විසඳුම් ලබාදීමට වෘත්තීයයන්ගෙන් සැදුම්ලත් කමිටුවක් පත්කිරීම
  - සමාධිලාභීන් සම්පූර්ණයෙන්ම සවිබලගන්වා ආර්ථිකමය ස්වාධීනත්වය අත්පත්කරගන්නා තුරු පහළම ආදායම් ලබන පවුල් ලක්ෂ හය සඳහා විශේෂ ව්‍යවසායකත්ව යෝජනා ක්‍රමයක් සමග සමාදායී දීමනාව මසකට රුපියල් 10,000 දක්වා ඉහල දැමීම
  - මූලික පියවරක් ලෙස වසරක් තුළ සමාධිලාභී පවුල් වල අ.පො.ස (උ/පෙළ) සමතුන්ට හා උපාධිධාරීන්ට රැකියා අවස්ථාලබාදීම හෝ ව්‍යවසායකත්ව යෝජනා ක්‍රම මගින් ස්ථිර ආදායමක් තහවුරු කර දීම
  - සහනාධාර මත සදාකාලිකව දුප්පත්කමේ හිරවී යෑපෙන්නන් ලෙස ජීවත් වීම වෙනුවට තම ජීවන මට්ටම ක්‍රමිකව උසස් කරමින් තිරසර අදායම් උපයනන්නන් බවට පත්කරන ව්‍යවසායකත්ව මඟපෙන්වීමක් තහවුරු කර දීම
  - අවුරුදු පහක් ඇතුළත සියලු සමාධිලාභීන් අභිමානයෙන්

ආර්ථික

ජීවත්විය හැකි ආර්ථික ශක්තිය සහිත පුරවැසියන් බවට පත්කිරීම.

- ▲ කෘෂිකාර්මික කටයුතු හෝ ව්‍යාපාරික කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය බැංකුවලින් ලබාගෙන ඇති සුළු පරිමාණ ණය ගෙවා ගැනීමේ ගැටළුවලට මුහුණ දී සිටින පුද්ගලයන්ගේ ණය විධිමත් විමර්ශනයකින් පසු කපාහැර ඔවුන් නැවතත් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට පලදායී ලෙස සම්බන්ධ කරවීමට අවශ්‍ය උපදෙස් හා පහසුකම් ලබාදීම
- ▲ ක්ෂුද්‍ර ණය උගුලෙන් ගැලවීම: දළ වශයෙන් කාන්තාවන් 2,400,000 ඇතුළු 2,800,000ක් පමණ ණය ලබා ගෙන ඇති, දැනටමත් 190 දෙනෙකු පමණ සියදිවි භානිකරගෙන ඇති අර්බුදයක් බවට පත්වී ඇති ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ණය උගුලෙන් ජනතාව මුදවා ගැනීමට විධිමත් වැඩපිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ඒ අනුව:

- මහා බැංකුවේ අනුමත පොලී අනුපාත ඉක්මවා අයකරනු ලබන සියලු අසාධාරණ පොලී කපා හැරීම
- මහා බැංකුවේ අනුමත පොලී අනුපාත යටතේ ගෙවිය යුතු එහෙත් ගෙවා දැමීමට නොහැකි වී ඇති ණය පොලී රජය විසින් ගෙවා දැමීම
- ණය ලාභීන් එලදායී ව්‍යවසායක යෙදීමට අවශ්‍ය මඟ පෙන්වීම යටතේ රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික මූල්‍ය අංශ ඒකාබද්ධ වූ ප්‍රජාමූල ණය යෝජනා ක්‍රමයක් මඟින් නොගෙවූ ණය ප්‍රතිපූරණය කර ඔවුන්ට නව ව්‍යවසාය ආරම්භ කිරීම සඳහා ප්‍රාග්ධනය සම්පාදනය කර දීම
- ආරම්භ කරනු ලබන නව ව්‍යවසාය කර්මාන්ත ප්‍රතිපත්තිය යටතේ යෝජනා කර ඇති ක්ෂුද්‍ර කර්මාන්ත හා ව්‍යවසාය ජාලයට සම්බන්ධ කිරීම
- ණය නොගෙවීම හේතුවෙන් දැනටමත් නඩු දමා ඇති පුද්ගලයින්ට ඒවා නිරවුල් කර ගැනීමට අවශ්‍ය නීති ආධාර ලබා දීම

- ණය නොගෙවීම හේතුවෙන් ලිංගික හිංසනයන් ඇතුළු අනේකවිධ අඩම්තේට්ටම්වලට මුහුණ දීමට සිදුවී ඇති සියලු දෙනාට ඒ පිළිබඳ පැමිණිලි කිරීමට හා විධිමත් පරීක්ෂණයක් සිදුකිරීමට පූර්ණ බලය සහිත අධිකාරියක් පිහිටුවීම
- ▲ කෘෂි රක්ෂණය: දැනට ඇති කෘෂි රක්ෂණ ක්‍රමයේ ගැටළු අධියයනය කොට, ගොවියා මුහුණ දෙන අවදානම සම්පූර්ණයේම ප්‍රතිපූර්ණය කිරීමට හැකිවන පරිදි හා ගොවියාට අනවශ්‍ය මූල්‍ය බරක් නොපැටවෙන පරිදි ගොවි රක්ෂණ ක්‍රමය පූර්ණ ප්‍රතිසංස්කරණයකට ලක් කිරීම
- ▲ කාන්තා සවිබලගැන්වීම: කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පුහුණුව හා ප්‍රාග්ධන පහසුකම් සහිතව ගම් මට්ටමින් ක්ෂුද්‍ර පොකුරු සමාගම් 15000ක් ස්ථාපිත කර ඒවා අනෙකුත් කර්මාන්ත හා වෙළඳපොළ සමඟ සම්බන්ධ කිරීම

### කෘෂිකර්මාන්තය හා පශු සම්පත්

- ▲ අහාර සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කිරීම හා නිෂ්පාදන ඵලදායීථාව වැඩිකිරීම සඳහා ක්‍රමෝපාය හා නීතිරීති සකස් කිරීම
- ▲ සුහුරු පාලන පද්ධති උපයෝගීකරගෙන නිසි මඟ පෙන්වීම් සහිතව, වගා බිම් තෝරාගැනීම, හෝග තෝරාගැනීම, බීජ උද්පාදනය, පොහොර හා කෘමිනාශක භාවිතය, අස්වනු නෙලීම, පසුඅස්වනු කළමනාකරණය, වෙළඳපොළ සම්බන්ධීකරණය, පිළිබඳ තොරතුරු සුහුරු පාලන පද්ධති ඇසුරින් තත්ත්ව වාර්තා ලබාදෙමින් කෘෂිකර්මය කාර්යක්ෂම හා පලදායී කර්මාන්තයක් බවට පත් කිරීම
- ▲ කුඩා වගා බිම් හිමිකරුවන්ගේ අයිතිය සුරැකෙන පරිදි හිමකම පොදු සමාගම් ව්‍යුහයක් යටතට ගෙන ඒම
- ▲ අපනයනානිමුක කෘෂි හෝග නිෂ්පාදනය විවිධාංගීකරණය කිරීම

ආර්ථික

- ▲ කෘෂිකාර්මික අස්වනු මූලික යෙදවුම් ලෙස යොදා ගැනෙන කෘෂි පාදක නිෂ්පාදන කර්මාන්ත පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම සහ ඒ සඳහා පෞද්ගලික ආයෝජකයන් දිරිමත් කිරීම
- ▲ බෝගල තාක්ෂණික ක්‍රමවේද: පොහොර හා රසායන ද්‍රව්‍ය විද්‍යාත්මක පදනමක් යටතේ නිෂ්පාදන පලදාව ඉහල නැංවීමට විධිමත් සැලැස්මක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ▲ කිරි ගොවීන් සඳහා අවශ්‍ය වන උසස් තත්වයේ පැටවුන් ලබා ගැනීම සඳහා ආනයන කරන ලද සතුන් සහිත න්‍යෂ්ටික ගොවිපළ ඇති කිරීම
- ▲ උසස් ප්‍රමිතියෙන් යුත් මස් නිෂ්පාදනය කරන ආයතනවල අපනයන දිරිමත් කිරීම බදු සහන හා දිරිගැන්වීම් ලබාදීම හා මස් නිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය යෙදවුම් අඩු මිලට ලබා ගැනීම සඳහා වැඩපිළිවෙළක් සකස් කිරීම
- ▲ පශු සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ සියලු ආයතන හා කර්මාන්ත එකිනෙකට සම්බන්ධකරගනිමින් ගුණාත්මක මාංශ අහාර හා කිරි අහාර නිෂ්පාදන කර්මාන්ත පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම

ඩිජිටල් ආර්ථිකයක් බවට පරිවර්තනය කිරීම

- ▲ තාක්ෂණයේ නව ප්‍රවණතා හඳුනාගනිමින් මානව ජීවිතයේ ගුණත්වය වැඩිකිරීම හා ආර්ථික වර්ධනය වේගවත් කිරීම සඳහා අවුරුදු 30 ක තාක්ෂණික මාර්ග සිතියමක් (Technological Road Map) පිළියෙළ කොට සමස්ත ආර්ථික ක්‍රියාවලිය ඒ හා සම්බන්ධ කිරීම
- ▲ මානව සම්පත වැඩිදියු කිරීමේ ප්‍රතිපලයක් ලෙස වර්ධනය වන මෘදුකාංග නිෂ්පාදනය, තාක්ෂණික විසඳුම් සැපයීම හා තාක්ෂණ කුසලතා සහිත මානව සම්පත විදේශ රැකියා වෙළඳපොළට යොමුකිරීම තුළින් සමස්ත ආර්ථිකයේ ඩිජිටල් අංශයේ දායකත්වය වැඩි කිරීම

- ▲ තොරතුරු තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රයේ ගුණාත්මක, විශ්වාසදායකම හා නවීනතම විසඳුම් සපයන සන්නාමය බවට ශ්‍රී ලංකාව පත්කිරීම
- ▲ සංවිධිත තොරතුරු තාක්ෂණ විසඳුම් ලබා දියහැකි තොරතුරු තාක්ෂණ උද්‍යාන ස්ථානික භව්යතාවය අනුව ඉදිකිරීම
- ▲ වසර පහක් ඇතුළත තොරතුරු තාක්ෂණ මෘදුකාංග හා ඉලෙක්ට්‍රොනික ක්ෂේත්‍රයේ නව සමාගම් 2000ක් ඇතිකිරීම සහ තොරතුරු තාක්ෂණ නගර 06ක් මගින් සෘජු රැකියා ලක්ෂ 03ක්, වක්‍ර රැකියා ලක්ෂ 10ක් හා රුපියල් බිලියන 3000ක වාර්ෂික ආදායමක් අපේක්ෂා කිරීම
- ▲ දැනට 76 වන ස්ථානයේ පවතින ශ්‍රී ලංකාවේ ජාලගත තාක්ෂණ සූදානම් දර්ශකය (Technology Readines Index) හා 117 වන ස්ථානයේ පවතින ශ්‍රී ලංකාවේ තොරතුරු තාක්ෂණ සංවර්ධන දර්ශකය (ICT Development Index) පළමු 50 අතරට ගෙනඒම

### දේශීය වෙළඳාම හා සේවා

- ▲ වෙළඳ මධ්‍යස්ථාන: සියලු ආහාර නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීමට, බෙදාහැරීමට හා අපනයනය කිරීමට අවශ්‍ය බැංකු හා අනෙකුත් පහසුකම් සහිතව ගොවියා හා නිෂ්පාදකයා වෙළඳපොළ සමඟ සෘජුව සම්බන්ධ කරවන පැය 24 පුරාම විවෘතව තබන මහාපරිමාණ වෙළෙඳ හා හුවමාරු මධ්‍යස්ථාන 24ක් දිස්ත්‍රික්කයකට එක බැගින් ආරම්භ කිරීම
- ▲ වෙළඳ ස්ථාන ලබාගැනීම, බදු අයකිරීමේ ගැටළු, වෙළඳාම සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් ඇතුළුව සුළුපරිමාණ වෙළඳ ප්‍රජාව මුහුණදෙන ප්‍රශ්න විශ්ලේෂණය කර වෙළඳාමේ කාර්යක්ෂමතාව හා එම ප්‍රජාවේ දියුණුව අත්පත් කරගැනීමට හැකි ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදීම
- ▲ මධ්‍යගත තොරතුරු පද්ධතියක් තුළින් අවශ්‍ය ගුණාත්මක පොදු සේවා පහසුකම් සැපයීමල අධීක්ෂණය හා නියාමනය කිරීමට සමායෝජන සුහුරු පාලන පද්ධතියක් (Integrated Smrat Governance System) ස්ථාපිත කිරීම

ආර්ථික

- ▲ හුදෙකලාව ඉදිවන තනි යටිතල පහසුකම් වෙනුවට ඒකාබද්ද සංවර්ධන සැලසුමකට අනුව ප්‍රමුඛතා මත කාර්යක්ෂම සේවා සැපයීමට යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම
- ▲ නිෂ්පාදනයට සහ වෙළඳාමට අවශ්‍ය මූල්‍ය, බැංකු, ප්‍රවාහනය, රක්ෂණය, පණිවිඩ හුවමාරුව, ඇසුරුම්කරණය, ගබඩාකරණය වැනි උපකාරක සේවා කාර්යක්ෂමව ලබා ගත හැකි ඒකාබද්ධ කළමණාකරන වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ▲ ජලය, විදුලිය, ඉන්ධන හා ගෑස් වැනි උපයෝගීතා සේවා අඛණ්ඩව, කාර්යක්ෂමව හා සාධාරණ මිල ගණන් යටතේ සැපයීම තහවුරු කිරීම
- ▲ අන්තර්ජාල වෙළෙඳාම හා එම් වාණිජ්‍ය (M Commerce) ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- ▲ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයේ සිට බෙදාහැරීම දක්වා සිදුවන අනවශ්‍ය අතරමැදි ක්‍රියාකාරකම් ඉවත්කොට අතරමැදියා වටිනාකම් නිර්මාණය කරන්නකු බවට පරිවර්තනය කිරීම
- ▲ පාරිභෝගික අයිතීන් ආරක්ෂාව: තරඟකාරී වෙළෙඳපොල තුළ පාරිභෝගික අයිතීන් ආරක්ෂා වන අයුරින් නීති ක්‍රියාත්මකවීම අධීක්ෂණය සඳහා බලගන්වන ලද ශක්තිමත් යාන්ත්‍රණයක්

විදේශ වෙළෙඳාම

- ▲ අපනයනය ප්‍රවර්ධනය: 0.14% ක් වන ශ්‍රී ලංකාවේ ලෝක වෙළෙඳ පංගුව පළමු අදියරේදී 2% දක්වා වර්ධනය කරගැනීමට අවශ්‍ය මඟ පෙන්වීම් ලබා දුනු සහන, දිරිගැන්වීම් හා යටිතල පහසුකම් ලබාදීම පහත අංශවල අපනයන ප්‍රවර්ධනය
  - ගෝලීය සැපයුම් දාමයන් (Global Supply Chains) සඳහා භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය
  - තොරතුරු තාක්ෂණ විසඳුම් හා මුද්‍රණකාංග සංවර්ධනය
  - සම්ප්‍රදායික නොවන වෙළෙඳ භෝග වගාව ප්‍රවර්ධනය

- ප්‍රාථමික නිෂ්පාදන යොදාගනිමින් වටිනාකම් එකතුකරන අපනයන භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය
- ▲ වෙළඳ ගිණුමේ පවතින හිඟය අවුරුදු පහක් ඇතුළත අතිරික්තයක් බවට පත්කිරීම සඳහා අපනයන විවිධාංගීකරණය, නව වෙළඳපොළ සොයා ගැනීම, ගෝලීය සැපයුම් දාමයට අවශ්‍යභාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය, ආනයන කළමනාකරණය ඇතුළත් උපායමාර්ගික සැලසුමක් සකස් කිරීම
- ▲ දේශීය නිෂ්පාදකයාගේ ආරක්ෂාවල ආහාර සුරක්ෂිතතාව, සාධාරණ වෙළඳාම, අත්‍යවශ්‍ය පරිභෝජනය හා ආයෝජන භාණ්ඩ සඳහා ප්‍රමුඛත්වය, යන මූලධර්ම මත ආනයන වෙළඳ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ▲ ප්‍රපාතන විරෝධී (Anti Dumping) නීතිරීති ශක්තිමත් කිරීම සහ සාධාරණ වෙළෙඳාම (Fair -Trading) පිළිබඳව නව නීති රීති හඳුන්වාදීම
- ▲ ප්‍රතිඅපනයන හා අන්තරාල වෙළඳාම (Entrepot Trade) අරමුණු කරගත් ආනයන සම්බන්ධයෙන් දේශීය නිෂ්පාදනවල අනන්‍යතාව හා සන්නාමයට හානි නොවන පරිදි එම වෙළඳ කටයුතු තුළින් අතිරේක විදේශ විනිමය ඉපයීම
- ▲ ජාතික ආර්ථිකයට හා දේශීය නිෂ්පාදකයාට හානි නොවන පරිදි ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමේ සංසන්දනාත්මක තුළන වාසි (Comperative Advantages) ලබාගැනීමට කටයුතු කිරීම
- ▲ මහපරිමාණ දත්ත විශ්ලේෂණය (Big Data Anlytics) මගින් නව අපනයන වෙළඳපොළවල් සොයා ගැනීම, නව අපනයන භාණ්ඩ හඳුන්වා දීම, වෙළඳපළ ප්‍රවණතා, පාරිභෝගික මනාපයන් හා සැඟවණු වෙළඳ රටාවන් හඳුනාගැනීම සහ ඒ සඳහා භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කිරීමට දේශීය ව්‍යවසායකයා දිරිගැන්වීම හා මගපෙන්වීම
- ▲ ඉල්ලුම් නම්‍යතාව හා විදේශ වෙළඳපොළ තුළ ඇති ඉල්ලුම විශ්ලේෂණය කිරීම තුළින් උපායශීලී ලෙස අපනයන තීරු බදු අයකිරීම හා අවශ්‍ය බදු නිදහස් කිරීම් ලබාදීම

**ආයෝජන හා ව්‍යාපාර සිදුකිරීමේ පහසුව ඇතිකිරීම**

- ▲ දේශපාලන මැදිහත්වීම් වලින් තොරව සංවර්ධන ඉලක්ක මත අවශ්‍යආයෝජන කැඳවීම දිරිගැන්වීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය ප්‍රතිසංස්කරණය කර ස්වාධීන කිරීම
- ▲ වසර 5 ක් තුළ උපායමාර්ගික වශයෙන් වැදගත් ක්ෂේත්‍ර සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ලබාදෙමින් විවිධ ආයෝජන හා හිමිකාරිත්ව ආකෘති යටතේ විදේශ ආයෝජන කැඳවා ගන්නා විදේශ ආයෝජන ප්‍රමාණය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් 10% ක් දක්වා වර්ධනය කිරීම
- ▲ ආයෝජන දිරිගැන්වීම හා ආර්ථික ස්ථායීකරණය ඉලක්ක කරගත් සාධාරණ හා සරල බදු ක්‍රමයක් හඳුන්වාදීම සඳහා ආදායම් බදු පනත සංශෝධනය කිරීම
- ▲ ප්‍රාග්ධන වෙළඳපොළ කටුයුතු කාර්යක්ෂම කිරීම, හා මහජනතාව සාමූහික ආයෝජන සඳහා කැඳවීමට හැකිවන පරිදි ආයෝජකයන්ගේ විස්වාශය තහවුරු කිරීමටත්, අයථා ගනුදෙනු හා වංචා වැලැක්වීමටත් හැකිවන පරිදි ආයතන පද්ධතිය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම හා සුරැකුම්පත් විනිමය නීති සංශෝධනය කිරීම
- ▲ ආයෝජකයන් ආකර්ෂණය කරගැනීම සඳහා ගෝලීය තරගකාරිත්ව දර්ශකය (Global Competitiveness Index) හා ආයෝජකයින් මුහුණ දෙන දුෂ්කරතාවයන් අවම කිරීම සඳහා වඩාත් කාර්යක්ෂම හා ගුණාත්මකභාවය පිළිඹිබු කරන ව්‍යාපාර කිරීමේ පහසුවේ දර්ශකය (Ease of Doing Business Index) පළමු ස්ථාන 50 තුළට ගෙන ඒමට සැලසුම් සකස්කිරීම
- ▲ ශ්‍රීන්ඞ්ල්ඩ් (Greenfield) හා බ්‍රවුන්ඞ්ල්ඩ් (Brownfield) ආයෝජන ආකෘති තුළින් තිරසාර හා පරිසර හිතකාමී විදේශ ආයෝජන දිරිගැන්වීම
- ▲ සුනුරු ආණ්ඩුකරණයට තාක්ෂණ ජලගතවීම් මඟින් උපතේදීම නිකුත් කරනු ලබන පුද්ගල ස්මාර්ට් අනන්‍යතා අංකයක් පදනම් කරගනිමින් සියලු පොදු සේවාවන් ලබා ගත

හැකි වන පරිදි සුහුරු ආණ්ඩුකරණය (Smrt Governamce)

- ▲ මිල විතැන්කිරීම (Transfer Pricing) හරහා විදේශ විනිමය පිටතට ගෙනයන අවස්ථාවාදී විදේශ ආයෝජන වැළැක්වීම හා දිගුකාලීන පදනම මත අන්යෝන්ය වශයෙන් ප්‍රතිලාභ සමසේ බෙදාගැනීම ප්‍රවර්ධනය කරන විදේශ ආයෝජන සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ලබාදීම
- ▲ උපායමාර්ගික වශයෙන් වැදගත් ක්ෂේත්‍ර සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙමින් රාජ්‍ය, පෞද්ගලික හා මහජන හවුල් ව්‍යාපාර (PPPPs) ඇතුළු විවිධ ආයෝජන හිමිකාරත්ව ආකෘතීන් යටතේ විදේශ ආයෝජන කැඳවීම
- ▲ සමාගම් කොටස්වල ආයෝජනය කිරීම සඳහා සේවකයින්ට අවස්ථාව ඇති විට එම කොටස් මිලදී ගැනීමට අවශ්‍ය ණය පහසුකම් ලබා දීම සඳහා විශේෂ ණය අරමුදලක් පිහිටුවීම

රාජ්‍ය මූල්‍ය හා බදු

- ▲ සාධාරණ හා සරල බවේ මූලධර්ම මත බදු ප්‍රතිපත්තියේ දැනට ඇති සංකීර්ණතා ඉවත්කොට බදු අයකිරීම කාර්යක්ෂමතාව ඉහල නැංවීම සඳහා පවතින බදු ප්‍රතිපත්ති සමාලෝචනය කර අවශ්‍යසංශෝධන සිදුකිරීම
- ▲ රජයේ ආදායම වැඩිකිරීමට දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස රජයේ ආදායම 20%-25% මට්ටම ගෙන එම සඳහා විධිමත් සැලැස්මක් සකස් කොට ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ▲ ආදායම් බෙදීයාමේ සාධාරණත්වය හා ආර්ථික වෘද්ධිය කෙරෙහි සෘජුව බලපාන වක්‍ර බදු හා සෘජු බදු අතර අනුපාතය දැනට පවතින 82-18 මට්ටමේ සිට 40-60 දක්වා ක්‍රමිකව ගෙනඒමට දිගුකාලීන සැලසුමක් ක්‍රියාත්මක සකස් කිරීම
- ▲ දැනට හඳුනාගත් ආදායම් බදු ගෙවන තැනැත්තන්ගෙන් අයකරන බදු වැඩි කරනවා වෙනුවට ක්ෂුද්‍ර සුළු, හා මධ්‍ය පරිමාණයේ කර්මාන්ත හා ව්‍යවසායකත්ව දියුණුව හා ලාභ තුළින් බදු අයකිරීමේ පදනම පුළුල් කිරීම

ආර්ථික

- ▲ ආහාර, ඖෂධ, සෞඛ්‍ය සේවා ඇතුළු හඳුනාගත් අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ හා සේවා VAT බදුවලින් නිදහස් කිරීම
- ▲ අයවැය හිඟය 5% සීමාවේ පවත්වා ගැනීම
- ▲ උපතේදීම නිකුත් කරනු ලබන පුද්ගල අන්‍යෝන්‍ය අංකයක් පදනම් කරගනිමින් කාර්යක්ෂමව හා පිරිමැසුම්දායක ලෙස බදු අයකිරීම හා කළමනාකරණය කිරීම
- ▲ ආදායම් මට්ටම මත බදු බර (Tex Incidence) ගැලපීම, අනුක්‍රමික බදු අනුපාත යොදාගැනීම හා බදු සීමාවන් නිශ්චිත කාල පරාස තුළ විමර්ශනය කිරීම හා අවශ්‍ය සංශෝධන මඟින් බදු අයකිරීමේ සාධාරණ බව තහවුරු කිරීම
- ▲ පාරදෘශ්‍යභාවය හා මහජන වගවීම ආරක්ෂා වන ආකාරයෙන් දැනට ක්‍රියාත්මක මූල්‍ය අණ පනත් හා රෙගුලාසි, යාවත්කාලීන කිරීම හා නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමට පහසුවන අයුරින් නව මූල්‍ය නීති හඳුන්වාදීම මඟින් මූල්‍ය විනය ශක්තිමත් කිරීම
- ▲ පෞද්ගලික ඉතිරිකිරීම් දිරිගැන්වීම සඳහා මූල්‍ය තැන්පතුවල සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කිරීමට විශේෂ තැන්පත් ආරක්ෂණ ක්‍රමවේදයක් මහබැංකුවේ සෘජු මැදිහත්වීම මත සිදුකිරීම
- ▲ උද්ධමනය කළමනාකරණය කිරීම හා මුදල් සැපයුම පාලනය කිරීමට පොලී අනුපාතයන් අඛණ්ඩව සමාලෝචනය කිරීම හා උචිත පරිදි ගැලපීම
- ▲ බැංකු ක්‍රමය තුළ ණය සඳහා අයකරන පොලී අනුපාතය හා තැන්පතු සඳහා ගෙවන පොලී අනුපාතය අතර පරතරය අවම මට්ටමක පවත්වාගැනීම සඳහා අඛණ්ඩව සමාලෝචනය කිරීම
- ▲ විනිමය අනුපාත අවදානම් අවම කිරීමට හා නව තාක්ෂණික වෙනස්වීම්වලට අනුකූල වන අයුරින් ක්‍රිප්ටෝ මුදල් වැනි අතනය (Vertual) ක්‍රමවේද හඳුන්වාදීමේ උචිත බව පිලිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම හා උචිත ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට ශ්‍රී ලංකා මහා බැංකුවට අවශ්‍ය ස්වාධීනත්වය ලබාදීම

### රාජ්‍ය ණය

- ▲ රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණයට සංවර්ධන ඉලක්ක හා ආර්ථික සැලසුම් මූල්‍යනය කිරීම හා නව තාක්ෂණය අත්පත් කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ණය ලබා ගැනීම සඳහා මහ බැංකුව යටතේ ඇති රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව ස්වාධීන කළමනාකරණ ඒකකයක් බවට පරිවර්තනය කිරීම
- ▲ විදේශ ණය පියවීම: දැනට ලබා ගෙන ඇති විදේශ ණය ආපසු ගෙවීම් කාලය දීර්ඝ කරගත හැකිවන පරිදි, ණය නැවත ලේඛනගත කිරීමට හා සහන ලබා ගැනීමට ණය ලබාදුන් ආයතන සමඟ සාකච්ඡා කිරීම
- ▲ ආර්ථිකයේ සිදුවන ප්‍රසාරණයේ හා අපනයන ආදායමේ ප්‍රතිපලයක් ලෙස විදේශ විනිමය ඉපයීම මඟින් ණය ගෙවීමේ පීඩනය අඩුකරගැනීම
- ▲ දේශපාලන මැදිහත්වීම්වලින් තොරව රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණය කිරීමට හා එමඟින් ආර්ථිකයට ප්‍රසස්ථ ප්‍රතිලාභ ලැබෙන පරිදි කටයුතු කිරීමට රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම
- ▲ රාජ්‍ය ණය පිලිබඳ පාරදායක භාවය සුරැකීම සඳහා අදාළ ඕනෑම තොරතුරක් මහජනතාවට ලබාගැනීම මූලික නීතිය මඟින් තහවුරු කිරීම
- ▲ අපගේ ආර්ථික ප්‍රත්පත්ති ක්‍රියාත්මක වීම මත ජනනයවන විදේශ විනිමය ණය බෙරුම් කිරීම සඳහා යොදාගැනී.

### ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රය

- ▲ පරිසර හිතකාමී හා තිරසාර මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් ඉදිකිරීම් කර්මාන්තය සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය මගපෙන්වීම් සඳහා උචිත ආචාර ධර්ම පද්ධතියක් හඳුන්වාදීම
- ▲ ආර්ථිකයේ සමස්ත සැලැස්මට සමගාමීව ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රය සැලසුම් කිරීම සඳහා ප්‍රමුඛතා හඳුනා ගැනීමට හා අදාළ තීරණ ගැනීමට ව්‍යවස්ථාපිත බලය සහිත ක්ෂේත්‍රයේ

ප්‍රවීණයන් හා වෘත්තිකයන්ගෙන් සමන්විත අනවශ්‍ය දේශපාලන මැදිහත්වීම් වලින් තොර ස්වාධීන මධ්‍යස්ථානයක් ස්ථාපිත කිරීම

- ▲ ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රයේ රැකියා: වසර දෙකක් තුළ ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රයේ හඳුනාගත් රැකියා වර්ග 54 ක් යටතේ වෘත්තිකයින් 200000 ක් පුහුණු කොට දේශීය හා විදේශීය රැකියා වෙළඳපොළ වෙත යොමු කිරීම
- ▲ ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයට ආවේනික ගැටළු නිරාකරණය කිරීම සඳහා නව අධිකරණයක් පිහිටුවීම
- ▲ ඉදිකිරීම් ක්‍රියාවලියේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීම සඳහා ඒවාට සම්බන්ධවන රාජ්‍ය හා අනෙකුත් ආයතන ව්‍යුහය හා නීතිමය රාමුව ශක්තිමත් කිරීම
- ▲ ඉදිකිරීම් සඳහා වූ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ Unsolicited ලන්සු තැබීම ක්‍රමය තහනම් කිරීම හා තරඟකාරීත්වයට බාධා නොවන පරිදි දේශීය කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට යම් ප්‍රමුඛත්වයක් ලබාදීමේ නිර්ණායක හඳුන්වාදීම
- ▲ අල්ලස හා දූෂණය නතර කිරීමටත් ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ වැඩිකටයුතු කාර්යක්ෂම කිරීමටත් උත්ප්‍රේරකයක් ලෙස රාජ්‍ය ඉදිකිරීම් සඳහා ඉලෙක්ට්‍රොනික් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රමය (E-Procurement) හඳුන්වාදීම
- ▲ තාක්ෂික ඉංජිනේරු ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීම හා පාරිසරික බලපෑම් අධ්‍යයනයන් වැනි කටයුතු කාර්යක්ෂමව හා තාක්ෂික ලෙස සිදුකිරීමටල ක්ෂේත්‍රයේ සිටින නිලධාරීන්ට අවශ්‍යපුහුණුව ලබාදීම හා නවීන තාක්ෂණික දැනුම ලබාදීම
- ▲ වෘත්තීය සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කිරීම, සේවක සුභසාධන කටයුතු විධිමත් කිරීම, මාර්ගෝපදේශන ලබා දීම හා පුහුණු ශ්‍රමිකයන් බිහිකිරීමට ආයතන ව්‍යුහයන් ස්ථාපිත කිරීම

## සංචාරක කර්මාන්තය

- ▲ ප්‍රජා කේන්ද්‍ර සංචාරක ගම්මාන පරිසර හිතකාමී සංචාරක ගමනාන්තයක් බවට ශ්‍රී ලංකාව පත් කිරීම සඳහා වෙරළ, කඳුකරය, වනෝද්‍යාන, පුරාවිද්‍යාත්මක හා සංස්කෘතිකමය වශයෙන් වැදගත් ස්ථාන ආශ්‍රිතව ප්‍රජා කේන්ද්‍ර සංචාරක ගම්මාන 200ක් ස්ථාපිත කිරීම
- ▲ ආර්ථික, සංස්කෘතික, පාරිසරික, හා සමාජීය ගැටලුවලින් තොර ආසියාවේ ආකර්ෂණීයම සංචාරක පාරාදීපය බවට ශ්‍රී ලංකාව පත්කිරීම
- ▲ ගමට ප්‍රතිලාභ ලැබෙන හා සංචාරකයන් ආකර්ෂණය කරගතහැකි ප්‍රජා කේන්ද්‍ර සංචාරක ව්‍යාපාරයක් නිර්මාණය කිරීම
- ▲ සංස්කෘතික, සමාජීය, පාරිසරික සහ පුරාවිද්‍යාත්මක පදනම් මත රට තුළ සංචාරක කලාප වර්ග කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- ▲ සංචාරක මගපෙන්වන්නන් ඇතුළු අනෙකුත් සේවා සපයන්නන් එකම ජාලයකට සම්බන්ධ කිරීම හා එම සේවා සැපයීම සඳහා පිළිගත් භාවිතයන් හා ආචාරධර්ම පද්ධතියක් මත සිඳුකිරීම
- ▲ සාම්ප්‍රදායික වෛද්‍ය ක්‍රම, සම්භාහන ක්‍රම දේශීය කලා නිර්මාණ හා දේශීය ආහාර හා ශ්‍රී ලංකාවට ආවේනික වූ අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර මත සංචාරකයින් අතර ජනප්‍රිය කරවීමට කටයුතු කිරීම
- ▲ පොලීසිය සහ ප්‍රජාව සම්බන්ධ කරගනිමින් හා සුහුරු පාලන පද්ධති උපයෝගී කරගනිමින් සියලු පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු වන වැඩපිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක කිරීම

## රැකිරීම් හා ශ්‍රම වෙළඳපොළ

- ▲ පුර්ණ ශ්‍රම නියුක්තියට පුර්ණ ශ්‍රම නියුක්තියට ළඟා වීම සඳහා දැනුම කුසලතා, ආකල්ප හා උසස් මානව ගුණාංගවලින් පරිපූර්ණ වූ දියුණු මානව සම්පතක් බිහි කිරීමට අවශ්‍ය සියලු කටයුතු සම්පාදනය කිරීම සඳහා අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තිය හා සමායෝජනය වූ අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධන අවස්ථා ලබාදීම
- ▲ පුර්ණ ශ්‍රම නියුක්තිය: විද්‍යාත්මක පදනමක් මත පුර්ණ ශ්‍රම නියුක්තියට ළඟා වීම සඳහා දැනුම කුසලතා, ආකල්ප හා උසස් මානව ගුණාංග වලින් පරිපූර්ණ වූ දියුණු මානව සම්පතක් බිහි කිරීමට අවශ්‍ය සියලු කටයුතු සම්පාදනය කිරීම සඳහා අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තිය හා සමායෝජනය වූ අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධන අවස්ථා ලබාදීම
- ▲ විකෘතිතා හා විෂමතාවලින් ව්‍යාකූල වී ඇති වැටුප් ව්‍යුහයන් අධ්‍යයනය කර විද්වතුන් ඇතුළු ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධ සියලු පාර්ශ්වකරුවන් නියෝජනය කරන කමිටුවක් හරහා සාධාරණ, වැටුප් විෂමතා අවම කරන හා සේවකයා දිරිගන්වන ජාතික වැටුප් ව්‍යුහයක් සකස් කිරීම
- ▲ රැකියා වෙළඳපොළට ප්‍රවේශ වීමට අපහසුතා ඇති හෝ ඒ සඳහා රුචිකත්වයක් නොදක්වන කාන්තාවන්, අර්ධ ආබාධ සහිත සමාජ කණ්ඩායම් ඔවුන්ගේ අභිමතය මත නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ වීමට අවශ්‍ය ඉඩ ප්‍රස්ථා පුළුල් කිරීම
- ▲ හැකි උපරිමයෙන් කෘත්‍රීම බුද්ධිය (AI) භාවිත කිරීම තුළින් මහජනතාවගේ වැඩකරන කාලය ක්‍රමිකව අඩුකිරීම හා නිවසේ සිට වැඩකිරීමට ඇති අවස්ථා නිර්මාණය කර දීම තුළින් ඉතිරි වන කාලය වෙනත් සමාජ, සංස්කෘතික හා පොදු වැඩකටයුතු සඳහා යෙදවීමට අවකාශය ලබාදීම
- ▲ සුදුසුකම්, දක්ෂතා හා නිපුණතා පදනම් කරගෙන රාජ්‍ය සංස්ථා, සංස්ථාපිත ආයතන සහ අනෙකුත් රාජ්‍ය අංශයේ ආයතන සඳහා දේශපාලන මැදිහත්වීම්වලින් තොරව සේවකයන් බඳවා ගැනීමේ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ▲ තාක්ෂණික දියුණුවත් සමඟ බහු-දක්ෂතා (Multi Skilled)

මත වැඩි ඉල්ලුමක් වර්ධනය වන ගෝලීය රැකියා අවස්ථා සඳහා මඟ පෙන්වීමල අවශ්‍ය අධ්‍යාපනය හා නිපුණතා වර්ධනය සඳහා අවශ්‍යමැදිහත්වීම පාසල් අධ්‍යාපනයේ සිටම ක්‍රියාත්මක කිරීම හා අන්තර්ජාතික වශයෙන් පිළිගැනෙන වෘත්තීය පුහුණුක් ලබාදීම

- ▲ රැකියා අවස්ථා සඳහා තෝරාගැනීමේදී වෙනස්කම් නොකිරීමේ හා සැමට සම අවස්ථා ලබාදීමේ මූලධර්මය අනුගමනය කිරීම
- ▲ විශේෂ හේතූන් මත තවමත් ශ්‍රම බලකායට ඇතුළත් කරගැනීමට නොහැකි වූ සෑම අයෙකුටම මූලික අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට අවශ්‍ය දීමනාවක් ලබාදීම
- ▲ ශ්‍රමය කාර්යක්ෂමව ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි පරිදි පවතින සියලු නීතිරීති හා අණපනත් යාවත්කාලීන කිරීම හා නව නීති හඳුන්වාදීම
- ▲ පෞද්ගලික අංශයේ සියලු ස්ථරවල ශ්‍රමිකයන් ආවරණය වන පරිදි සෞඛ්‍ය/ ජීවිත රක්ෂණ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම
- ▲ සියලු ශ්‍රමිකයන් අවරණය වන පරිදි සමාජ ආරක්ෂණ අරමුදලක් පිහිටුවීම
- ▲ දැනට පවතින විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමවල ඇති විෂමතාවන් ඉවත් කිරීම හා නව නීති හඳුන්වාදීම
- ▲ විදේශ රැකියා කර නැවත සිය රට පැමිණෙන හා ඔවුන් උපයන මුදල් නිසි ලෙස කළමනාකරණය සඳහා ඔවුන්ගේද දායකත්වය ඇතිව වෙනම නිවස යෝජනා ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙනු ලැබේ.
- ▲ විදේශ ශ්‍රමිකයන් ශ්‍රී ලංකාවට මුදල් එවන විට අයකරන සියලු බදු ඉවත් කර දිරි දීමනා ලබාදීම
- ▲ අවුරුදු පහකට වඩා වැඩි කාලයක් විදේශ සේවයේ නියැලී නැවත ස්ථිර පදිංචියට ලංකාවට පැමිණ වාහනයක් මිලදී ගැනීමේදී කීරුබදු සහනයක් ලබාදීම
- ▲ විදේශ ශ්‍රමිකයන් උපායන මුදල් ආයෝජනය සඳහා විශේෂ ප්‍රතිලාභ සහිත ආයෝජන ක්‍රමයන් යෝජනා කිරීම

## බලශක්තිය

### හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවෙහි සමස්ත බලශක්ති අවශ්‍යතාව 530PJ (Petajoules) පමණ වේ. මෙයින් සියයට 39ක් පමණ නිවාසවල අවශ්‍යතාවනට භාවිත වන අතර, සියයට 36 ක් වැය වන්නේ ගමනාගමනය සඳහාය. ඉතිරි සියයට 24 කාර්මික අංශය සඳහා භාවිතා වේ. මෙම 530PJ ක් වන බලශක්තිය අප නිපදවා ගන්නේ ප්‍රධානතම ප්‍රභවයන් හතරකිනි. ඒ බනිජ තෙල්වලින් සියයට 54 ක්ද, විදුලියෙන් සියයට 10 ක් ද, දර වැනි ජෛව ප්‍රභවයන්ගෙන් සියයට 36 ක් ද වශයෙනි.

අපගේ බලශක්ති අවශ්‍යතාවෙන් සියයට 54 ක් වන ගමනාගමන අවශ්‍යතාව සම්පූර්ණයෙන් ම සැපිරෙන්නේ බනිජ තෙල්වලින් වීමයි. තවත් වැදගත් කරුණක් වන්නේ අපගේ බලශක්ති ක්ෂේත්‍රයෙන් විදුලි බලය සපයන්නේ සියයට 10 ක් පමණ සුළු ප්‍රමාණයක් වීමයි. නමුත්, අප සියලු දෙනාට ම බලශක්තිය යන වචනයත් සමඟ ම සිතෙහි පැනනඟින්නේ විදුලිබල ක්ෂේත්‍රයයි. එසේ වුව ද, අප රටෙහි බලශක්තිය සැපයුමෙන් සියයට 36 ක් පමණ දරවලින් ද, සියයට 54 ක් පමණ බනිජ තෙල්වලින් සැපයේ.

මේ සංඛ්‍යාවලින් ගම්‍ය වන්නේ අපගේ බලශක්ති ක්ෂේත්‍රය ප්‍රධාන වශයෙන් ම අක්ෂ දෙකක් ඔස්සේ විහිදී යන බවයි. බනිජ තෙල්වලින් ක්‍රියාත්මකවන ගමනාගමනයත්, දරවලින් ක්‍රියාත්මක වන ගෘහස්ථ බලශක්ති භාවිතයත් ලංකාවෙහි බලශක්ති ක්ෂේත්‍රය මෙහෙයවනු ලබයි.

විදුලි බලය බලශක්ති ක්ෂේත්‍රයෙන් සියයට 10 ක් පමණ වන අතර, එය ගෘහස්ථ අවශ්‍යතාවෙන් සියයට 18ක් පමණ ද, කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයෙන් සියයට 13ක් පමණ ද සපුරාලයි.

ලංකාවෙහි බලශක්ති දර්ශකයන් ඉතාමත් ම ප්‍රාථමික, නොදියුණු රටක දර්ශකයකට සමාන වේ. අප කොතෙක් රටේ සංවර්ධනය ගැන උදම් ඇනුවද, අපේ රට තවමත් දරවලින් ක්‍රියාත්මක වන ගෙවල්වලින් ද, තෙල්වලින් දූවන ප්‍රවාහණයකින් ද, සියයට 10 ක් පමණ වන විදුලිබල සැපයුමකින් ද සමන්විත රටකි.

අපගේ රටෙහි සමාජ-ආර්ථික වර්ධනයට සමානුපාතිකව අප බලශක්ති පරිසරය විකාශනය වී නැත. අප රටෙහි බලශක්තිය පිළිබඳ ප්‍රධානතම අර්බුදය මෙයයි. වඩාත් නවීන සහ ඉතාමත් ම ප්‍රසාරණය කළ හැකි විදුලිබලය තවමත් අප බලශක්ති පින්තූරයෙන් සියයට 10 ක් පමණි.

නමුත්, අප සියලු ම නිවෙස්වලට විදුලිය ලබා දී ඇත. මේ ඔස්සේ අප කාලබෝම්බයක් නිර්මාණය කරගෙන ඇත. නුදුරු අනාගතයේ දී ම 167 PJ පමණ වන නිවාසවලට මුළුතැන්ගෙයි බලශක්ති භාවිතය විදුලියකරණය වනු ඇත. දැනට සමස්ත විදුලිබල පද්ධතිය රටට සපයනුයේ, 48 PJ පමණි. මෙය දැන් පවත්නා අවශ්‍යතාව තුන්ගුණයකින් පමණ වැඩි වීමකි. මෙය කෙසේ නම්, විදුලිබල පද්ධතියට උසුලා ගැනීමට හැකි වේ ද?

දෙවැනි විශාලතම අර්බුදය ඛනිජ තෙල් හා බැඳේ. අප රටෙහි වාහන සඳහා වැය වන ඛනිජ තෙල් වැය බර රටෙහි ආර්ථිකයට තව කොතෙක් කල් දැරිය හැකි වේ ද? ඒ සඳහා වන එක ම විසැඳුම මනා ප්‍රවාහණ පද්ධතියක් ඔස්සේ රටෙහි පාරවල්වලින් වාහන විශාල ප්‍රමාණයක් ඉවත්කර ගැනීම පමණි. එවන් ව්‍යාපෘතියක් තුළින් ද සිදුවන්නේ ප්‍රවාහණය සඳහා වැය වන 154 PJ පමණ බලශක්ති ප්‍රමාණයේ සියයට 40ක (62 PJ) පමණ යළිත් දැනට 48 ජප පමණ වන විදුලි පද්ධතියට එකතු වීමයි. එය විදුලි පද්ධතිය දැනට පවතින තත්වයෙන් දෙගුණ වීමකි.

ඉහත අප විසින් සඳහන් කරන ලද බලශක්ති ක්ෂේත්‍රයෙහි අනාගත දෛශිකයක් සියල්ල යොමුවන්නේ විදුලි බල පද්ධතියේ ප්‍රසාරණයක්, අවසානයේදී ප්‍රධාන බලශක්ති ප්‍රවාහකයා බවට විදුලි බලය වර්ධනය වීමත්ය. එම පරිණාමනයන් තුළ විදුලි පද්ධතිය අද පවත්නා මට්ටමින් පස් ගුණයක පමණ වර්ධනයක් අත් කරගනු ඇත. රටක් ලෙස හෝ ක්ෂේත්‍රයක් ලෙස ලංකාව හා අප විදුලි බල ක්ෂේත්‍රය මෙම වර්ධනයට කෙතෙක් තරමින් සූදානම්ද? අප මනා ලෙස මෙම වර්ධනයන් පාලනය කර නොගතහොත් අපට විසඳීමට සිතීමටවත් නොහැකි සංකීර්ණ ප්‍රශ්නයක් අප නිර්මාණය කරගනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ විදුලි බල පද්ධතිය ප්‍රධාන බලශක්ති ප්‍රවාහකයා බවට පත් කිරීම එතරම් සුළුපටු ක්‍රියාවක් නොවේ. විදුලිබල

ආර්ථික

ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රධාන උෟනතා අතර කැපීපෙනෙන උෟනතාවය වනුයේ පද්ධතියේ පවතින දුර්වලතා නොවේ. ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රධාන ගැටලුව නම් එහි පවතින පරිපාලනමය සහ කළමනාකරන දුර්වලතාවයන්ය. බලශක්ති ක්ෂේත්‍රයේ කාර්යක්ෂමතාවය සහ ඉහළ ඵලදායීතාවයක් සහිතව පරිපාලන විය යුතු සේම එය ජනතාවාදී පාරදෘශ්‍ය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයක් ද විය යුතුය. එය එසේ නොවන තාක්කල් ජනතාව විදුලි බලය තමන්ගේ ප්‍රධාන බලශක්තිය ලෙස හදවතින්ම පිළිනොගන්නා අතර එය පද්ධතියේ විකාශනය දුර්වල කරන ප්‍රධාන සාධකය වනු ඇත. රටේ බලශක්ති ප්‍රතිපත්තිය තුළ එම ක්ෂේත්‍රයේ යහපාලනය සඳහා වන ප්‍රතිපත්තින් ප්‍රමුඛ ස්ථානයක තැබිය යුතුය.

මේ සඳහා අප ප්‍රතිපත්තිමය ස්ථාවරයන් කරා ජාතියක් ලෙස වහාම නාභිගත විය යුතුය. දැරවලින් පිසෙන අපගේ ආහාර විදුලි උදුන් මතට සංක්‍රමණය වීම වලකා ගැනීමට ක්‍රමෝපායයන් දියත් කළ යුතුය. රජය ඒ සඳහා සක්‍රීය දායකත්වයක් නොදැක්වුවහොත් ලාභ විදුලි උපකරණ වෙළෙන්දන් විවිධ ණයක්‍රම හා පහසු ගෙවීම් ක්‍රම ඔස්සේ ගම් වලින් දර භාවිතය ඉවත්කර ඒ වෙනුවට විදුලි බලය හා ගැස් ප්‍රචලිත කරනු ඇත.

මෙය එක්කෝ විදුලි බල ක්ෂේත්‍රය තුළ සංකීර්ණතාවයක් ඇතිකරනු ලබන අතර නො එසේනම් රටෙහි ආර්ථිකය මහා විනාශයකට යොමු කරනු ඇත.

හැඳුනාගත යුතු අංශ

ශ්‍රී ලංකාව රටක් ලෙස ආනයනය කරන සහ රට තුළ නිෂ්පාදනය කරන ද්‍රව්‍යයන් ද භාවිතයෙන් පසු ඉවත ලැම අපගේ ප්‍රතිපත්තිය කරගතහොත් රට විශාල කුණකන්දක් වීම වළක්වාගත නොහැකි වනු ඇත. සීමිත බිම් ප්‍රමාණයක් සහ සීමිත සම්පත් ප්‍රමාණයකින් සමන්විත වන අප රටට වඩාත් සුදුසු ක්‍රමය වනුයේ ප්‍රතිවක්‍රීකරණය මුල්කරගත් වක්‍රීය ආර්ථිකයක් මිස රේඛීය ආර්ථිකයක් නොවිය යුතුය. මෙම සංකල්පය බලශක්ති ක්ෂේත්‍රය තුළ අන්තර්ගත කරගෙන, බලශක්තින් කිසියම් හෝ ප්‍රමාණයක් භාවිතයට නොගෙන ඉවත ලැම නොකළ යුතුය. ඉවත ලන සියලුම ද්‍රව්‍ය තුළ පවතින අවසාන බලශක්ති බිඳවද උකහා ගත යුතුය.

බලශක්ති ප්‍රභවයන් අතර විශේෂ ප්‍රභවයක් පවතී. අනිත් සියලු බලශක්තියෙන් සුර්යාගේ සම්බන්ධයක් ඇති නමුත් මෙම ප්‍රභවය සුර්යා හා බැඳී නොපවතී. එය නම් න්‍යෂ්ටික බලයයි. පොලොවෙ පවතින යුරේනියම් සහ ප්ලෝටොනියම් පරමාණු ස්වභාවිකව බිඳී ඊට වඩා බරින් අඩු පරමාණු බවට පත්වන න්‍යෂ්ටික ක්‍රියාවලිය තුළින් මෙම බල ශක්තිය නිපදවේ. ජනමතය තුළන ආකාරයක් වුවද න්‍යෂ්ටික ශක්තිය වඩාත් ලාභදායීම සහ වඩාත්ම ආරක්ෂාකාරී බලශක්තියයි. ඉතිහාසයේ සිදුවූ විවිධ අනතුරු නිසා මෙම ප්‍රභවය පිළිබඳ ජනතාව අතර බියක් ඇති අතර, ශක්තිමත් රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් ඔස්සේ රට තුළ න්‍යෂ්ටික බලශක්තිය නිෂ්පාදනය සහ ප්‍රචර්ධනය කිරීම බලශක්ති මූලික ආර්ථිකයක් නිර්මාණය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය සාධකය වේ.

### ප්‍රතිපත්ති

අපගේ බලශක්ති ප්‍රතිපත්තිය ඉහත කරුණු මත ගොනු විය යුතුය. එනම්,

1. ගෘහස්ථ බලශක්ති අවශ්‍යතාව හැකි පමණ ජෛව මූලයන්ට කේන්ද්‍රගත කර තබා ගැනීම හා ඒ වෙනුවෙන් වඩාත් ජෛව මූල බලශක්ති නව්‍යකරණය කිරීම.
2. ප්‍රවාහන පද්ධතිය හැකි තරම් පොදු ප්‍රවාහනය කරා යොමු කිරීම හා පොදු ප්‍රවාහන පද්ධතීන් හැකි පමණ විදුලියනය කිරීම.
3. විදුලිබල පද්ධතිය අනාගතයෙහි අවම වේගයෙන් කෙටිකාලීනව දෙගුණ වේ යැයි උපකල්පනය කරමින්, ඒ සඳහා පිඹුරු පත් සැකැසීම.
4. විදුලිබල ප්‍රභවයන් උපරිම ලෙස දේශීයකරණය කිරීම සහ ඒ සඳහා හැකි තරම් සුළු බලය හා සුර්ය බලය වැනි පුනර්ජනනීය ප්‍රභවයන් සංවර්ධනය කිරීම.
5. පුනර්ජනනීය ප්‍රභවයන් විදුලි පද්ධතියට අන්තර්ග්‍රහණය කර ගැනීමට අවශ්‍ය පද්ධතිමය ප්‍රභවයන් පාලන විධික්‍රමයන්

ආර්ථික

සහ ස්වයංකීරණ මිනුම් පද්ධති නවීකරණය කරමින්, විදුලි පද්ධතිය සුහුරුකරණය.

- 6. විදුලිබලය බෙදාහැරීමේ පද්ධතියේ සිදු වීමට නියමිත වර්ධනයට උචිත පරිදි යටිබහන් පද්ධතියක් බවට පත් කිරීම හා නවීකරණය.
- 7. රටෙහි අනාගත සංවර්ධනය ප්‍රාග්ධන මූල සංවර්ධනයෙන් ජනමූල සංවර්ධනය කරා යොමු කිරීම හා ඒ ඔස්සේ විදුලි පද්ධතිය හා ප්‍රවාහන පද්ධතිය සඳහා මනා භෞමික සැලැසුම්කරණයක් සිදු කිරීම.
- 8. බලශක්තිය බෙදාහැරීමේ සාධාරණත්වයක් ඇති කිරීම සඳහා බලශක්ති අය රටාව සැකසීම. බලශක්තිය මුදලට ගන්නා තවත් පාරිභෝගික භාණ්ඩයක් ලෙස නොසලකමින්, එය තවත් සීමාසහිත ජාතික සම්පතක් ලෙස සලකා අය රටා සැකසීම.
- 9. අසීමිත බලශක්ති භාවිතය හා අකාර්යක්ෂම බලශක්ති භාවිතය නෛතිකව හා බදු ක්‍රම ඔස්සේ පාලනය කිරීම හා ඒ සඳහා පරිසර බදු ක්‍රමවේද භාවිත කිරීම.
- 10. බලශක්ති ක්ෂේත්‍රයෙහි පාරදෘශ්‍යභාවය, යහපැවැත්ම , මහජන නියාමනය සහ වගවීම ඇතිකිරීම.
- 11. බලශක්ති ක්ෂේත්‍රයේ පාරදෘෂ්‍යභාවය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ යහපැවැත්ම ඇතිකිරීම, අදාළ ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවට නැගීම, රාජ්‍ය මූලික නියාමනයක් ඇතිකිරීම.

ක්‍රියාමාර්ග

- 1. ජෛව මූල ප්‍රභවයන් (දර, පොල්කටු අගුරු) නවීකරණය කර ජනතාවට පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි සහ භාවිත කළ හැකි ප්‍රභවයන් බවට පත් කිරීම.
- 2. විදුලි බස් පද්ධතියක් ඇති කිරීම. මාර්ග ඇති කිරීම, දුම්රිය විදුලියනය. සැහැල්ලු දුම්රිය පද්ධතියක් කොළඹ සහ

තදාසන්න ප්‍රදේශවල ඇති කිරීම, වාහන නගරවලට ඇතුළු වීමේ දී අවහිරතා බද්දකට යටත් කිරීම.

3. ජනන සැලැස්ම පාරදායක ආකාරයෙන් සැකැස්ම සහ නවීන තාක්ෂණයෙන් හා කාර්යක්ෂමතාවයෙන් යුත් බලශක්ති ප්‍රභවයන් සඳහා ප්‍රමුකස්ථානය දීම.
4. සාම්ප්‍රදායික නොවන බලශක්ති ප්‍රභවයන් වර්ධනය කිරීම සඳහා පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනයක් ඇති කිරීම සහ සැලසුම් සකස් කිරීම.
5. න්‍යෂ්ටික බලශක්තිය රටේ අනාගත බලශක්ති ප්‍රභවයක් ලෙස හඳුනා ගැනීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති සැලසුම්කරණය.
6. පුනර්ජනනීය බලශක්තිය උපරිම ලෙස සංවර්ධනය.
7. ප්‍රතිවක්තිකරණ මුල්කරගත් ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් තුළ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිවක්තිකරණය සහ ඉවතලන ද්‍රව්‍ය භාවිතා කර විදුලිය නිෂ්පාදනය කිරීම.
8. විදුලිබල පද්ධතියෙහි පාලන උපකරණ නවීකරණය කිරීම.
9. බෙදාහැරීම් පද්ධතිය යටිබහන්කරණය.
10. විදුලිබල පද්ධතිය සහ ප්‍රවාහණය සඳහා භූමිය බෙදා වෙන් කිරීම.
11. සාධාරණ අය රටා සැකැස්ම, බලශක්ති ක්ෂේත්‍රයේ ගිණුම්කරණය, විගණනය සහ පරිභෝජනය පදනම් කරගත් දිරිගැන්වීම් ක්‍රමවේදයන් ඇති කිරීම.
12. බලශක්තිය යොදා ගන්නා උපකරණ නියාමනය කිරීම සහ බලශක්ති පරිභෝජනය පදනම් වූ බදු ක්‍රමවේදයක් ඇති කිරීම.
13. ආයතන සහ කර්මාන්තශාලා තුළ බලශක්ති කළමනාකරණය සහ විගණනය නෛතික අවශ්‍යතාවයක් බවට පත්කිරීම.

ආර්ථික

14. බලශක්ති නියාමනය හා තීරණ නිර්දේශපාලනීයකරණය හා ජන පාලක සභා ඇති කිරීම.
15. බලශක්තිය පිළිබඳ අධ්‍යාපනය පුළුල් කිරීම සහ සාමාන්‍ය ජනතාව තුළ ඒ පිළිබඳ අවබෝධය වර්ධන කිරීම.
16. බලශක්ති ක්ෂේත්‍රය තුළ විශේෂිත දැනුම් කේන්ද්‍රයක් නිර්මාණය කිරීම එය රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති කරණයේදී මූලික කර ගැනීම.
17. අධීක්ෂණය, පරිපාලනය, දත්ත රැස් කිරීම පදනම් කරගත් ක්‍රමවේදයන් තුළින් බලශක්ති කළමනාකරණය කිරීම කිරීමේ සුහුරු ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වා දීම.

ජාතික ජන බලවේගය

## ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන කමිටුව

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ ගණකාධිකරණ අධ්‍යයන අංශයේ  
ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය

**ආචාර්ය අනිල් ජයන්ත මහතා**

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ වානිජ අධ්‍යයන අංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය

**ආචාර්ය ශ්‍රියන්ත ප්‍රනාන්දු මහතා**

**ආර්ථික විශ්ලේෂක ගාමිණී වරුෂමාන මහතා**

රජරට විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා හා මානවශාස්ත්‍ර පීඨයේ

**ආචාර්ය ඉන්දික ප්‍රසන්න මහතා**

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ කළමනාකරණ අධ්‍යයන අංශයේ  
ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය

**ආචාර්ය දයානන්ද අම්බලන්ගොඩගේ මහතා**

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ කළමනාකරණ අධ්‍යයන අංශයේ  
ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය

**ආචාර්ය කිංස්ලි කරුණාරත්න මහතා**

රුහුණු විශ්වවිද්‍යාලයේ ආර්ථික විද්‍යා අධ්‍යයන අංශයේ ආචාර්ය  
ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය

**ආචාර්ය ශාන්ත සුමනරත්න මහතා**

පාර්ලිමේන්තුවේ කෝප් කමිටු සභාපති පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී

**සුනිල් හඳුන්තෙන්නි මහතා**

අන්තර් සමාගම් සේවක සංගමයේ සභාපති,

**වසන්ත සමරසිංහ මහතා**

වරලත් ප්‍රමාණ සමීක්ෂක සහ ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රයේ ආරවුල් විසදීමේ  
විකල්ප ක්‍රමෝපායන් පිළිබඳ විශේෂඥ,

රත්මලාන වෘත්තීය තාක්ෂණ විශ්වවිද්‍යාලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය,

**ආචාර්ය වන්දන ජයලත් මහතා**

ලංකා ටයිල්ස්, කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ

**මහේන්ද්‍ර ජයසේකර මහතා**

අනුරාධ සෙරම්ක් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ් සභාපති සහ කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ

**අජිත් පෙරේරා මහතා**

**ව්‍යාපාරික එස්.එම්.ඩී. සූරිය කුමාර් මහතා**

කැලණිය සියැට්ටි ටයර් කර්මාන්ත ආයතනයේ සාමාන්‍යාධිකාරී

**තුෂාර හෙට්ටිනන්ති මහතා**

**මාධ්‍යව පලහපීටිය මහතා**

Associate Director, Massachusetts office of public  
collaboration, lecturer, McCormack graduate school of policy and global  
studies, university of Massachusetts Boston USA

**ආචාර්ය මයිකල් ප්‍රනාන්දු මහතා**

**වසන්ත දිසානායක මහතා**

**මහින්ත රත්නායක මහතා**

## අපි;

ස්ථායී ආර්ථික වෘද්ධියක් තුළින් ජනනය කරනු ලබන  
ආර්ථික ප්‍රතිලාභ සාධාරණ ලෙස බෙදීයන  
ආර්ථික ප්‍රජාතාන්ත්‍රික බව තහවුරු කරන  
තාක්ෂණ හා මුසු වූ මනාකළමනාකරණය මගින්  
විෂම ණය වක්‍රයෙන් මිදුණු  
දූෂණයෙන් තොර ප්‍රජා මූලික  
නොසැලෙන ආර්ථිකයක් නිර්මාණය කරමු.